

Ks. Jerzy Chmiel

PROCES JEZUSA – PRZEKAZ I HISTORIA. SESJA NAUKOWA W GRAZU 1987.

Co dwa lata katolicy egzegeci Nowego Testamentu obszaru języka niemieckiego urządzają spotkania (Tagung) na wyznaczony uprzednio temat, wokół którego koncentrują się referaty, seminaria i dyskusja. W roku 1987 miejscem spotkania był uroczy Graz, stolica Styrii, o której przysłowie mówi, że jest zielonym sercem Austrii. Temat: „Der Prozess Jesu — Ueberlieferung und Geschichte”.

Główny — powiedzielibyśmy „wiodący” — referat miał J. Gnilka (Monachium), który podzielił swoje wystąpienie na dwie części (podzielone zresztą formalnie przerwą): 1. proces Jezusa wg Mk i Mt; 2. próba historycznej rekonstrukcji procesu. Odpowiadało to myśli przewodniej spotkania, co podkreślił na wstępie przewodniczący sekcji nowotestamentowców niemieckojęzycznych (Arbeitsgemeinschaft der deutschsprachigen katholischen Neutestamentler) K. Kertelge (Monastyr).

„Proces przeciwko Jezusowi z Nazaretu a ówczesne prawodawstwo żydowskie” — to temat referatu, jaki wygłosił K. Müller (Würzburg). Prelegent przedstawił wiele problemów jeszcze nie rozwiązanych i spornych, jak chociażby *ius gladii*: czy mieli tylko Rzymianie (jak utrzymywał Blinzler), czy też było udziałem i Sanhedrynu (Ch. Paulus, historyk prawa z Monachium).

G. Schneider (Bochum) zajął się zagadnieniem postępowania przeciwko Jezusowi w świetle trzeciej ewangelii (Łk 22, 54 — 23, 25): analiza redakcji i pytania historyczne. Łk redagując opis procesu jako historyk uwypuklił aspekty teologiczne.

J. Blank (Saarbrücken) wyodrębnił w swoim przedłożeniu na temat Pasji Janowej to, co ewangelista mówi (Aussageabsicht), od podtekstów (Hintergründe). Opierając się na pojęciu archetypicznego opowiadania kultycznego, jakie utworzył M. Eliade, prelegent postawił tezę (nie nową zresztą!), że Pasja J jest chrześcijańską Pesah-Haggada. J dostarcza wiele informacji, których nie ma u Synoptyków, topografia męki jest u J bogatsza. Blank określił J jako Janową historię Zwycięstwa (Johanneische Siegesgeschichte).

Oprócz wykładów plenarnych były spotkania w czterech grupach seminaryjnych:

1. Proces Jezusa u Mt (prowadził I. Broer, Siegen);
2. Pasja Markowa jako model działania (Handlungsmodell)? (F. Lentzen Deis SI, Rzym—Frankfurt);
3. Egzegetyczno-historyczne pytania odnośnie do Łukaszowego przedstawienia męki (W. Radl, Augsburg);
4. Pasja Janowa a problemy historii form i teologii (H. Ritt, Bonn)

Trudno w lakonicznym — i w dodatku spóźnionym — sprawozdaniu streszczać wyniki intensywnej kilkudniowej sesji naukowej najsilniejszej bodaj grupy egzegetów nowotestamentalnych. Można jednak pokusić się o takie najogólniejsze podsumowanie:

a) Stwierdzamy dziś pewien powrót do historii. Ale pytanie o historyczność dziś nie jest to samo co przedtem. Dialog chrześcijańsko-żydowski, jaki się aktualnie toczy (dodajmy: również i u nas), zmusza nas do postawienia pytań historycznych.

b) Tekstów biblijnych nie można traktować jako reportaży, sprawozdań z procesu. Ale teksty mówią więcej, niż nam się wydaje; nie jest to gnoza czy ideologia, lecz *chrystologia*. A więc na pytanie: historia czy orędzie (Geschichte oder Botschaft) trzeba odpowiedzieć: historia i orędzie.

Materiały spotkania biblijnego w Grazu 1987 ukazały się z pewnością w herderowskiej serii „Quaestiones disputatae” (podobnie jak z poprzednich sesji) i wówczas otrzymamy wartościową publikację na temat procesu Jezusa, o którym pisze teolog żydowski Pinchas Lapide w „Die Welt”: „Mimo że proces przeciw Jezusowi trwał zaledwie kilka godzin, był to najdłuższy proces w historii świata; jego następstwa trwają wciąż jeszcze zieleń nienawiści między chrześcijanami a Żydami. A co więcej — proces ten pozostaje sporny po dziś dzień” (cyt. za „Forum” nr 27 z 7 VII 1988).

Kraków

KS. JERZY CHMIEL

Ks. Kazimierz Hoła

Z DZIAŁALNOŚCI POLSKIEGO TOWARZYSTWA TEOLOGICZNEGO W KRAKOWIE W ROKU 1987

I. Stan Towarzystwa

- 1.1. Walne Zebranie odbyło się dnia 23. I. 1987 o godz. 16.15 w auli Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie przy ul. Podzamcze 8.
- 1.2. Walne Zebranie wybrało władze Towarzystwa w następującym składzie:
  - 1.2.1. Zarząd
    - prezes
    - wiceprezes
    - sekretarz
    - bibliotekarz
  - ks. doc. dr hab. Kazimierz Hoła
  - o. dr Jan Wichrowicz, OP
  - ks. mgr Kazimierz Moskała
  - ks. lic. Jan Bednarczyk

Walne Zebranie nie wybrało skarbnika Towarzystwa, lecz postanowiło, że zgodnie ze Statutem jego wyboru dokona najbliższe zebranie Zarządu (zob. punkt 1.3. — Zebranie Zarządu).
- 1.2.2. Komisja Kontrolująca
  - przewodniczący
  - członkowie
  - ks. dr Kazimierz Waliczek
  - ks. doc. dr hab. Jan Dyduch
  - ks. dr Stefan Ryłko, CRL
- 1.2.3. Sąd Koleżeński
  - przewodniczący
  - członkowie